

ÎNCHEIERE

19 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Serviciul Fiscal de Stat,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe
Străisteanu împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la apărarea dreptului de
acces la informație și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin
care s-a admis apelul declarat de Gheorghe Străisteanu, s-a casat hotărârea din 12
decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și s-a emis o nouă
hotărâre,

c o n s t a t ă :

La 9 noiembrie 2017 Gheorghe Străisteanu a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat, prin care a solicitat:

- constatarea încălcării dreptului de acces la informație și dreptul examinării
cererii din 23 septembrie 2017 în termenul stabilit de lege;
- obligarea Serviciului Fiscal de Stat să examineze cererea din 23 septembrie
2017 și să prezinte informația solicitată;
- încasarea de la Serviciul Fiscal de Stat, în beneficiul lui Gheorghe
Străisteanu, a sumei de 2 250 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral,
cauzat prin încălcarea dreptului la examinarea în termen a cererii din 23 septembrie
2017 și refuzul de a furniza informația solicitată.

În motivarea acțiunii a indicat că la 23 septembrie 2017, ora 15:50, prin poșta
electronică, la adresa mail@fisc.md, a expediat o cerere în baza Legii privind
accesul la informație.

Conform extrasului în original de pe poșta electronică cu adresa
straisteanugheorghe@mail.com, angajații Serviciului Fiscal de Stat au recepționat
cererea în aceeași zi, la 23 septembrie 2017, ora 15:50:47.

Reclamantul a relatat că prin scrisoarea expediată a solicitat să fie confirmată
recepționarea cererii sus-numite, cu indicarea datei și numărului de înregistrare a
acesteia, însă solicitările date au fost ignorate.

Astfel, la 25 septembrie 2017, ora 10:47, a solicitat repetat să-i fie confirmat data și numărul de înregistrare a cererii din 23 septembrie 2017. Demersul repetat a fost recepționat de angajații Serviciului Fiscal de Stat în aceeași zi, la 25 septembrie 2017, ora 10:47:54.

Gheorghe Străisteanu a menționat că deși a expediat repetat scrisoarea, recepționarea cererii cu indicarea datei și numărului de înregistrare, nu a fost confirmată.

De la data expedierii și recepționării cererii din 23 septembrie 2017, au trecut 35 de zile, iar răspuns și informația solicitată nu a primit.

Prin urmare, reclamantul a invocat că prin refuzurile nemotivate de a examina în termen legal cererea depusă, Serviciul Fiscal de Stat i-a încălcat grav dreptul de acces la informație și i-a cauzat un prejudiciu moral, estimat în mărime de 2 250 de lei.

În drept, acțiune a fost întemeiată în baza prevederilor art. 16, 24, 25 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, art. 16, 21-23 din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000 și art. 14, 15, 1398, 1404 și 1416 din Codul civil.

Prin hotărârea din 12 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Străisteanu împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la apărarea dreptului de acces la informație și repararea prejudiciului moral, a fost respinsă.

La 3 ianuarie 2018 Gheorghe Străisteanu a contestat cu apel hotărârea primei instanțe.

Prin decizia din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Gheorghe Străisteanu.

S-a casat hotărârea din 12 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și s-a emis o nouă hotărâre, prin care:

Cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Străisteanu împotriva Serviciului Fiscal de Stat s-a admis parțial.

S-a constatat încălcarea dreptului de acces la informație și dreptului la examinarea cererii din 23 septembrie 2017 în termenul stabilit de lege.

S-a obligat Serviciul Fiscal de Stat să examineze cererea din 23 septembrie 2017 și să prezinte informația solicitată în temeiul acesteia.

S-a încasat de la Serviciul Fiscal de Stat în beneficiul lui Gheorghe Străisteanu suma de 500 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

În rest cerințele s-au respins.

În susținerea soluției, cu referire la prevederile art. 4 alin. (1), art. 5 alin. (2) lit. c), art. 6 alin. (1) și art. 16 alin. (1) din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000 și art. 1422 alin. (1) și art. 1423 alin. (1) și (2) din Codul civil, instanța de apel a conchis că acțiunea este întemeiată, constatând că Serviciul Fiscal de Stat în mod nejustificat a refuzat examinarea cererii din 23 septembrie 2017 și furnizarea informației solicitate.

La 9 noiembrie 2018 Serviciul Fiscal de Stat a declarat recurs împotriva deciziei din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a interpretat și a aplicat eronat normele de drept material, nu a dat apreciere corectă probelor prezentate, iar

circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin.

A indicat că cererea din 23 septembrie 2017 adresată de către Gheorghe Străisteanu către Serviciul Fiscal de Stat vizează activitatea SRL „Inima Codrului”. Cererea menționată a fost depusă de Gheorghe Străisteanu în calitate de administrator al societății date, prin care au fost solicitate informații ce se referă la persoana juridică.

Iar, cererea de chemare în judecată a fost depusă de Gheorghe Străisteanu care a semnat-o în nume personal în calitate de persoană fizică.

Astfel, recurentul a menționat că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că cererea privind accesul la informație a fost depusă de reclamantul Gheorghe Străisteanu în interesele SRL „Inima Codrului”. Respectiv, cererea de chemare în instanța de judecată putea fi depusă doar de SRL „Inima Codrului” prin intermediul persoanelor care o reprezintă și care vor acționa în numele acesteia.

Persoana care putea contesta refuzul sau lipsa informației solicitate de la Serviciul Fiscal de Stat, prin cererea din 23 septembrie 2017, este SRL „Inima Codrului”, prin intermediul persoanelor care o reprezintă și care vor acționa din numele acesteia.

Recurentul consideră că instanța urma să constate că în speță nu sunt aplicabile reglementările Legii privind accesul la informație, fapt ce a dus la aplicarea normelor de drept material în mod eronat, deoarece informația solicitată nu reprezintă o informație oficială în sensul legii menționate.

Prin urmare, consideră că instanța de apel incorect a admis ca fondate afirmațiile intimatului Gheorghe Străisteanu privind încălcarea dreptului său la informație.

În același timp, instanța incorect a admis și pretențiile privind obligarea Serviciului Fiscal de Stat să examineze cererea din 23 septembrie 2017 în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare și să prezinte informația solicitată.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Colegiul constată că recursul împotriva deciziei din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat la 9 noiembrie 2018, în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Serviciul Fiscal de Stat.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari